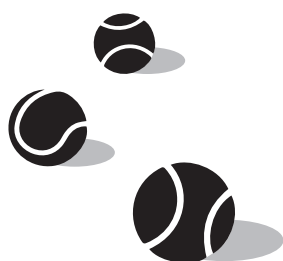

TAYLOR
JENKINS
REID

Romano
SEPTYNI EVELINOS
HUGO VYRAI
autorė

KERĖ
SOTO
SUGRIŽTA

**TAYLOR
JENKINS
REID**

Iš anglų kalbos vertė
Asta Buckiūnaitė

**KERĖ
SOTO
SUGRIŽTA**

Versta iš: Taylor Jenkins Reid,
Carrie Soto is Back,
Published in the United States by Bal-
lantine Books, an imprint of Random
House, a division of Penguin Random
House LLC, New York.
Copyright © 2022 by Rabbit Reid, Inc.

Iš anglų kalbos vertė
Asta Buckiūnaitė

Redagavo
Vaiva Markevičiūtė

Visi šios knygos personažai yra išgalvoti.
Bet koks panašumas į tikrus asmenis, gyvus ar mirusius, yra visiškai
atsitiktinis.

Visos teisės į šį kūrinių saugomos. Šį leidinį draudžiama atkurti bet kokia
forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių
tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti,
nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn be raštiško leidėjo
sutikimo.

Už draudimo nepaisymą numatyta teisinė atsakomybė.

*Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų
informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt*

ISBN 978-609-03-0905-6

© Asta Buckiūnaitė,
vertimas iš anglų kalbos, 2023
© Vaiva Jalo, viršelio iliustracija
ir dizainas, 2023
© „Svajonių knygos“, 2023

Bradui Mendelsohnui, kuris buvo man lyg treneris

Čan ir Kortež

JAV TENISO ATVIRASIS ČEMPIONATAS

1994 m. rugsėjis

Nuo šio mačo baigties priklauso viso mano gyvenimo įdirbis.

Sėdžiu su tėvu Chavjeru pirmoje eilėje Vešinčių Pievų stadione, prie pat šoninės linijos. Abipus aikštės stovi linijos teisėjai, sukryžiaavę už nugaros rankas. Tiesiai priešais mus iš savo aukštos kėdės virš minios žaidimą akylai stebi pagrindinis teisėjas. Kamuoliukų padavėjos pritūpusios ir pasiruošusios bet kurią akimirką pulti bėgti.

Vyksta trečiasis setas. Nikė Čan laimėjo pirmąjį, Ingrida Kortež – antrąjį. Šis, paskutinyasis, nulems nugalėtoją.

Kartu su tėvu ir kitais dvidešimčia tūkstančių žiūrovų stadione stebime, kaip Nikė Čan artėja prie galinės linijos. Ji sulenkia kelius ir įsitvirtina. Tada pasistiebia ant pirštų galų, išmeta kamuoliuką į orą ir staigiu kairio riešo mostu siunčia jį žaibišku, dviejų šimtų kilometrų per valandą greičiu Ingridai Kortež.

Kortez grąžina jį su stulbinančia jėga. Kamuoliukas nukrinta prie pat linijos. Nikė nesuspėja jo atmušti. Taškas atitenka Kortez.

Užsimerkiu ir iškvepiu.

– *Cuidado*.^{*} Kameros stebi mūsų reakciją, – pro sukąstus dantis ištaria tėvas. Iš po panamos kyšo ir ant sprando guli sidabrinės garbanos.

– Tėti, *visi* stebi mūsų reakciją.

Nikė Čan šiomet jau laimėjo du Didžiojo kirčio serijos turnyrų titulus Australijos ir Prancūzijos teniso atviruosiuose čempionatuose. Jei laimės šias rungtynes, pagerins mano gyvenimo rekordą – dvidešimt kartų pelnytą Didžiojo kirčio moterų vienetų turnyrų čempionės titulą. Šį rekordą pasiekiau 1987-aisiais, kai devintą kartą laimėjau Vimbl dono turnyrą ir tapau geriausia visų laikų tenisininke.

Nikės žaidimo stilius, leidęs jai dominuoti moterų teniso pasaulyje pastaruosius penkerius metus, – ypatingas: ji žaidžia akiplėšiškai ir triukšmingai, beveik vien nuo galinės linijos, paduodama ir atmušdama nuo žemės su neįtikėtinu įtūžiu. Tačiau kai devintojo dešimtmečio pabaigoje ji pradėjo žaisti Moterų teniso asociacijos ture, man nepasirodė esanti įspūdinga varžovė. Galbūt gerai žaidžia ant molio, bet galėčiau ją įveikti ant jos gimtojo Londono vejų.

Kai 1989-aisiais baigiau karjerą, viskas pasikeitė. Nikė ėmė pašėlusiu greičiu skinti Didžiojo kirčio apdovanojimus. Dabar ji lipa man ant kulnų.

Stebėdama ją, kietai sukandu dantis.

Tėvas dirsteli į mane, jo veidas ramus.

* Atsargiai (isp.) (čia ir toliau – vertėjos pastabos).

– Įspėju, kad fotografai taikosi pagauti tave piktą arba prišišikai nusiteikusia.

Vilkiu juodus berankovius marškinėlius ir džinsus. Akis slepiu po tamsiais „Oliver Peoples“ saulės akiniais su vėžlio kiauto rėmeliais. Mano plaukai palaidi. Manau, kad sulaukusi beveik trisdešimt septynerių atrodau kaip niekada gerai. Tegu fotografuoja, kiek tinkami.

– Ką aš tau nuolatos kartodavau jaunimo čempionatuose?

– Nerodyk savo jausmų.

– *Exacto, hija.**

Ingrida Kortež – septyniolikmetė iš Ispanijos, beveik visus nustebinusi greitu kilimu reitingų lentelėje. Jos stilius šiek tiek primena Nikės – stiprus, garsus, bet ji labiau stengiasi išnaudoti progas. Aikštelėje ji stebėtinai emocinga. Sviedžia neatmušamą padavimą ir džiaugsmingai šūkteli.

– Žinai, gal Kortež ją sustabdys, – tarsteliu.

Tėvas papurto galvą.

– *Lo dudo.***

Kalbėdamas jis vos krutina lūpas, akys sąmoningai vengia kameros. Neabejoju, kad rytoj ryte tėvas atsivers laikraštį ir skenuos sporto puslapius, ieškodamas savo nuotraukos. Šypsis pats sau, kai pamatys, jog atrodo labai išvaizdžiai. Nors metų pradžioje dėl chemoterapijos numetė svorio, tačiau šiuo metu vėžys jam nebegrasina. Jo kūnas atsigavo. Oda sveikai švyti.

Spinduliai svilina jo veidą, todėl paduodu tūbelę kremo nuo saulės. Jis prisimerkia ir papurto galvą, tarsi mums abiem būtų įžeidimas juo pasinaudoti.

* Būtent, dukra (isp.).

** Abejoju (isp.).

– Kortež gerai sekasi, – kalba tėvas. – Tačiau Nikė taupė jėgas trečiajam setui.

Mano širdis ima tankiau plakti. Nikė šauna tris baigiamuosius smūgius iš eilės ir laimi geimą. Trečiojo seto rezultatas dabar yra 3:3.

Nuleidęs akinius taip, kad matyčiau jo akis, tėvas pažvelgia į mane.

– *Entonces**, ką ketini daryti?

Nusigręžiu.

– Nežinau.

Jis vėl užsideda akinius, pažvelgia į aikštelę ir nežymiai man linkteli.

– Na, jei nieko nedarysi, tą ir gausi. Nieką.

– *Sí, papá***, supratau.

Nikė plačiai paduoda. Kortež bėga ir bando atmušti kylantį kamuoliuką, bet šis skrieja tiesiai į tinklą.

Pažvelgiu į tėvą. Jis vos pastebimai susiraukia.

Žaidėjų ložėje Kortež treneris susigūžęs sėdi kėdėje, delnais užsidengęs veidą.

Nikė neturi trenerio. Paskutinį paliko beveik prieš trejus metus ir nuo to laiko be jokios pagalbos laimėjo šešis Didžiojo kirčio serijos turnyrus.

Mano tėtis traukia per dantį tuos žaidėjus, kurie neturi trenerių. Tačiau atrodo, kad Nikės atžvilgiu jis susilaiko.

Kortež pasilenkusi ir uždėjusi ranką ant klubo, bando atgauti kvapą. Nikė neatlyžta. Ji dar kartą paduoda kamuoliuką per visą aikštelę. Kortež šoka bėgti, bet nesuspėja.

Nikė šypsosi.

* Taigi (isp.).

** Taip, tėti (isp.).

Pažįstu tą šypseną. Jau esu ją mačiusi.

Su kitu tašku Nikė laimi geimą.

– Velnias, – suniurzgu per apsikeitimą.

Tėvas pakelia antakius.

– Kortez sutrinka, kai tik praranda aikštelės kontrolę. Ir Nikė šitą žino.

– Nikė stipri, – pritariu. – Tačiau ji taip pat labai lengvai prisitaiko. Žaisdama su ja, žaidi su žmogumi, kuris prisitaiko prie konkrečios tavo silpnosios vietos ir pakeičia savo žaidimą čia ir dabar.

Tėvas linkteli.

– Kiekvienas žaidėjas turi silpnąją vietą, – tęsiu. – Ir Nikė puikiai moka ją užuosti.

– Tiesa.

– Taigi, o jos pačios silpnoji vieta?

Tėvas tramdo šypseną. Pakėlęs gurkšteli gėrimo.

– Kas yra? – klausiu.

– Nieko. Dar nenusprendžiau.

– Gerai.

Abi žaidėjos grįžta į aikštelę.

– Nikė vos per plauką lėtesnė, – sakau, stebėdama, kaip ji eina prie galinės linijos. – Ji turi daug jėgos, bet jai trūksta greičio tiek judant kojomis, tiek pasirenkant smūgius. Net ir šiandien ji nėra tokia greita kaip Kortez. Ypač lyginant su Moreti, Antonovič, net ir su Perez.

– Arba tavimi, – atsako tėvas. – Šiuo metu ture nėra žaidėjos, kuri prilygtų tau greičiu. Ne tik kojų, bet *tambien** ir galvos.

* Taip pat (isp.).

Linkteliu.

Jis tęsia:

– Sakau, kad reikia užsiimti poziciją, anksti paimti kamuoliuką iš oro, sumažinti tempą, kad Nikė negalėtų smūgiuoti su tokia jėga. Niekas turnyre to nedaro. Ne taip, kaip darydavai tu.

– Tačiau man reikėtų lygiuotis į jos jėgą. Ir kažkaip išlaikyti greitį.

– Bus nelengva.

– Ne mano amžiaus ir ne su tokiu keliu. – Nebeįstengiu išsokti taip, kaip anksčiau.

– *Es verdad**, – linkteli tėvas. – Teks atiduoti visas jėgas.

– *Jei* aš tam pasiryšiu.

Tėvas pavarto akis, bet paskui jo veide mikliai įsimeta dirbtinė šypsena.

Nusijuokiu.

– Rimtai, kam rūpi, ar jie nufotografuos tave susiraukusį?

– Nesikabinėju prie tavęs. O tu nesikabinėk prie manęs.
*¿Lo entendés, hija?***

Vėl juokiuosi.

– *Sí, lo entiendo, papá.****

Nikė laimi ir kitą geimą. Dar vienas ir viskas baigta. Ji pagerins mano rekordą.

Vien nuo šios minties ima tvinkčioti smilkiniai. Kortez nepavyks atremti Nikės Čan, ne šiandien. O aš esu įstrigusi čia, žiūrovų tribūnoje. Esu priversta sėdėti čia ir stebėti, kaip Nikė atima viską, dėl ko dirbau.

* Tiesa (isp.).

** Supranti, dukra? (Isp.)

*** Taip, suprantu, tėti (isp.).

– Kas mane treniruos? Tu?

Tėvas neatsisuka, bet matau, kaip jo pečiai įsitempia. Įkvėpęs jis renka žodžius.

– Į šį klausimą privalai atsakyti pati, – galiausiai taria. – Čia ne mano pasirinkimas.

– Ir ką? Man paskambinti Larsui?

– Padarysi taip, kaip panorėsi, *pichona**. Toks jau suaugusiųjų gyvenimas.

Jis privers mane maldauti. Ir aš to nusipelniau.

Kortez neriasi iš kailio dėl kirčių. Bet ji pavargusi. Sprendžiu iš jos virpančių kojų, kai stovi ramiai. Atmušdama pataikos į tinklą. Dabar jau 30:0.

Šūdas.

Apsidairau po minią. Žmonės palinkę į priekį, kai kurie barbena pirštais. Atrodo, kad visi kvėpuoja tankiau. Galiu tik įsivaizduoti, ką kalba sporto laidų vedėjai.

Aplink sėdintys žiūrovai akies krašteliu žvilgčioja į tėvą ir mane, stebi mano reakciją. Imu jaustis užspeista į kampą.

– Jei tam ryšiuosi, – tyliai tariau, – noriu, kad mane treniruotum tu. Tokia mano sąlyga, tėti.

Kai Kortez iškovoja tašką, jis pažvelgia į mane. Minia sulaiko kvapą, nekantraudama pamatyti istorinį momentą. Galbūt ir aš nekantračiau, jei ši akimirka nebūtų *mano* istorinis momentas.

– Ar tikrai, *hija*? Nesu toks kaip kadaise. Nebeturiu... ištvėrmės, kuria kadaise garsėjau.

– Vadinasi, abu sėdim toje pačioje valty. Treniruosiu buvusią sportininę.

* Balandėle (isp.).

Dabar rezultatas 40:15. Nikė pasiekė lemiamą tašką.

– Treniruočiau geriausią visų laikų tenisininkę, – atsako tėvas. Jis atsisuka į mane ir paima už rankos. Nors artėju prie keturiasdešimtmečio, mano plaštaka jo delne atrodo vaikiškai maža. Kaip ir kadaise, jo delnas šiltas, šiurkštus ir stiprus. Kai suspaudžia man ranką, pasijuntu tokia mažytė, tarsi amžinai būčiau vaikas, o jis – milžinas; kad sutiktum jo žvilgsnį, privalai užversti galvą.

Nikė paduoda kamuoliuką. Staigiai įkvepiu.

– Na, ar imsi esi? – klausiu.

Kortez siunčia kamuoliuką atgal.

– Galime pralaimėti... bjauriai, – priduriu. – Visi įsitikins, kad Kovos Kirvis atšipo. Jiems patiktų. Sugadinčiau ne tik savo rekordą, bet ir suterščiau savo vardą. Galiu... viską sugadinti.

Nikė smūgiuoja į žemę.

Tėvas papurto galvą.

– Negalime sugadinti visko. Tenisas nėra viskas, *pichona*.

Nesu tikra, ar pritariu jo žodžiams.

Kortez atmuša.

– Vis dėlto mums tektų prakaituoti labiau nei bet kada. Ar esi tam nusiteikęs?

– Man ši misija būtų didžiausia gyvenimo garbė.

Matau, kad jo akyse kaupiasi ašaros, tramdausi, kad nenusigrežčiau. Jis tvirčiau suspaudžia man ranką.

– Jei vėl tave treniruočiau, *pichona*, mirčiau laimingas.

Stengiuosi negalvoti apie sukrutusį maudulį krūtinėje.

– Na, tai viskas nuspręsta.

Tėvo veidą užlieja šypsena.

Nikė žvake smūgiuoja kamuoliuką. Šis lėtai nuskrieja oru. Stadionas stebi aukštą kamuoliuko skrydį; šis pradeda leistis.

– Panašu, kad grįžtu iš pensijos.

Atrodo, kad kamuoliukas nuskris į užribį. Jei taip įvyks, Kortež akimirkai atidės pralaimėjimą.

Tėvas prisitraukia mane į tvirtą glėbį. Vos įstengiu kvėpuoti. Sušnabžda man į ausį:

– *Nunca estuve más orgulloso, cielo.** – Ir paleidžia iš glėbio.

Kamuoliukas nukrinta prie pat galinės linijos. Kai jis greitai atšoka, minia nuščiūva. Kortež atsitraukė, manydama, kad laukia tolimas smūgis, o dabar jau per vėlu. Atmušti neįmanoma. Ji metasi į priekį ir nepataiko.

Akimirką įsivyrąja tyla, tada pasigirsta riaumojimas.

Nikė Čan ką tik laimėjo JAV teniso atvirąjį čempionatą.

Kortež krinta ant žemės. Nikė iškelia kumščius į orą.

Mudu su tėvu šypsomės. Nuspręsta.

* Labai tavimi didžiuojusi, mieloji (isp.).

Pirmoji patirtis

1955–1965 m.

Tėvas persikėlė į Jungtines Valstijas iš Buenos Airių būdamas dvidešimt septynerių. Argentinoje jis garsėjo kaip puikus tenisininkas, per vienuolika karjeros metų laimėjęs trylika čempionatų. Jie vadino jį Jaguaru Chavjeru. Jis buvo grakštus, bet mirtinai pavojingas.

Tačiau, kaip jis pats pasakojo, netausojo savo kelių. Per aukštai iššokdavo ir ne visada tinkamai nusileisdavo. Artėdamas prie trisdešimtmečio žinojo, kad jo keliai ilgai nelaikys. 1953-iaisiais išėjo į pensiją – kaskart, kalbėdamas šia tema, susinervindavo ir galiausiai palikdavo kambarį. Netrukus ėmė kurti planus vykti į Jungtines Valstijas.

Majamyje įsidarbino prabangiame teniso klube smūgiuotoju – jo darbas buvo žaisti su bet kuriuo klubo nariu, panorėjusiu pasitreniruoti. Tokį darbą paprastai dirbdavo koledžo studentai, sugrįžę vasaroti namo, bet jis žaisdavo susikaupęs kaip varžybose. Tėvas kartodavo daugeliui pirmojo klubo narių: „Nemoku žaisti teniso atsainiai.“

Netrukus žmonės pradėjo prašyti jo privačių pamokų. Jis išgarsėjo tuo, kad laikėsi tinkamos formos, kėlė didelius

reikalavimus ir, jei žaidėjai klausydavo *el Jaguar* nurodymų, skindavo pergales varžybose.

1956-aisiais jis sulaukė pasiūlymų dirbti teniso instruktoriumi įvairiuose šalies kampeliuose. Taip tėvas atsidūrė Palmo teniso klube Los Andžele, kur susipažino su mano mama Alicija. Ji buvo šokėja, mokė klubo narius valso ir fokstroto.

Mama buvo aukštaūgė ir atrodydavo dar aukštesnė su dešimties centimetrų kulniukais – aukštakulnius ji avėjo visur ir visada. Jos eiseną buvo lėta, tikslinga, mama visada žiūrėdavo žmonėms į akis. Ją prajuokinti buvo nelengva, bet kai pagaliau prajukdavo, kvatodavo taip garsiai, kad juokas aidėdavo per sienas.

Per pirmąjį pasimatymą ji pasakė tėvui, kad, jos manymu, jis nemato aplinkui nieko, tik tenisą.

– Tau reikia greitai iš šito išaugti, Chavjerai. Kaip kitaip pasieksi pilnatvę?

Tėvas atšovė, kad ji išprotėjo. Tenisas buvo jo aistra, dėl kurios jis *pasiekė* pilnatvę.

Ji atsakė:

– Aha, vadinasi, tu dar ir užsispyręs.

Vis dėlto kitą dieną jis pasirodė pasibaigus šokių pamokai su tuzinu raudonų rožių. Mama priėmė jas ir padėkojo, bet tėvas įsidėmėjo, kad prieš pamerkdama jų nepauostė. Tėvas per savo gyvenimą dovanojo gėlių vos kelioms moterims, o motina nuolat gaudavo jų iš dešimčių viltingų gerbėjų.

– Ar išmokysi mane šokti tango? – paprašė jis.

Motina pašnairavo, nė akimirką netikėdama, kad šis argentinietis nemoka bent paprastų tango žingsnelių. Tuomet uždėjo vieną ranką jam ant peties, kitą pakėlė ir paragino:

– Nagi, eikš.

Tėvas paėmė jos ranką, ir ji mokė jį vesti per šokių aikštelę.

Tėvas teigia, kad negalėjo atplėšti nuo jos akių; sako, kad stebėjosi, kaip lengva su ja sklęsti per salę.

Šokiui pasibaigus tėvas ją atlošė, ji nusišypsojo jam ir gana nekantriai tarė:

– Chavjerai, dabar turi mane pabučiuoti.

Po kelių mėnesių jis įtikino ją pabėgti ir slapta susituokti. Pasakojo jai turįs jiems abiem didelių svajonių. Motina jam at-rėžė, kad jo svajonės yra jo paties. Jai, be jo, nedaug ko reikėjo.

Tą vakarą, kai mama pranešė esanti nėščia, sėdėjo jam ant kelių jų bute Santa Monikoje ir paklausė, ar šis jaučia laiką du žmones. Tėvas atsakė jai šypsena ir susigraudino. Tada jis pasakė jaučiąs, kad gims berniukas ir kad bus dvigubai geresnis tenisininkas už jį.

Kai buvau kūdikis, tėvas į kortus atsinešdavo aukštą kėdutę, kad galėčiau stebėti jo žaidimą. Jis pasakoja, kad, sek-dama kamuoliuką, kraipydavau galvą į kairę ir dešinę. Pasak jo, mama kartais ateidavo ir bandydavo paimti mane iš aukštos kėdutės, kad pasėdėčiau pavėsyje ar užkąščiau, bet aš verkdavau tol, kol ji mane grąžindavo atgal į kortą.

Tėvas mėgdavo pasakoti istoriją, kai man, vos sulaukusiai metukų, jis pirmą kartą į rankas įdavė raketę. Švelniai pamė-tėjo kamuoliuką ir prisiekinėja, kad tą lemtingą dieną aš užsi-mojau ir atmušiau.

Nešinas manimi ant pečių, jis nubėgo namo, kad praneštų mamai. Ši nusišypsojo jam ir toliau gamino vakarienę.

– Ar supranti, ką sakau? – neatlyžo tėvas.

Mama nusijuokė.

– Kad mūsų dukrai patinka tenisas? Žinoma, jai patinka tenisas – tai vienintelis dalykas, kurį jai parodei.

– Lygiai tas pats būtų sakyti, kad Achilas buvo didis karys vien todėl, kad gyveno karo metais. Achilas buvo didis karys, nes jam buvo *lemta* juo tapti.

– Aišku. Vadinasi, Karolina yra Achilas? – šypsodamasi paklausė mama. – O kas tuomet tu – dievas?

Tėvas numojo ranka.

– Jai duota dovana. Aišku kaip dieną. Su tavo grakštumu ir mano stiprybe ji gali tapti geriausia teniso žaidėja, kokią tik pasaulis yra matęs. Vieną dieną apie ją sklindys legendos.

Mama, ruošdama vakarienei stalą, pavartė akis.

– Labiau norėčiau, kad ji būtų miela ir laiminga.

– Alicija, – atsakė tėvas, atsistojęs mamai už nugaros ir apkabinęs ją. – Apie mielus ir laimingus niekas nekuria legendų.

Neprisimenu, kaip sužinojau apie mamos mirtį. Neprisimenu ir jos laidotuvių, nors tėvas sako, kad jose dalyvavau. Anot jo pasakojimo, mama virė sriubą ir pastebėjo, kad baigėsi pomidorų pasta, todėl apsiavė batelius ir paliko mane su tėvu garaže, kur jis keitė automobilio alyvą.

Kai ji negrįžo namo, tėvas pasibeldė į kaimynų duris ir paprašė, kad šie mane prižiūrėtų, kol jis ieškos gatvėse.

Už kelių kvartalų pamatęs greitosios pagalbos automobilį, apmirė. Mano motiną, einančią per gatvę namo, partrenkė mašina.

Po motinos laidotuvių tėvas ėmė vengti miegamojo. Įsikūrė svetainėje, drabužius laikė skalbinių pirtinėje prie televizoriaus. Šitaip gyvenome kelis mėnesius. Kai susapnuodavau košmarą, lipdavau iš savo lovos ir eidavau tiesiai prie sofos. Jį visada rasdavau ten, miegantį prie įjungto šnypščiančio televizoriaus.

Vieną dieną koridorių užliejo šviesa. Tėvų miegamojo durys buvo praviros, nuo rankenos nubrauktos dulkės, visi mamos daiktai supakuoti į kartonines dėžes. Jos suknelės,

aukštakulniai, karoliai, žiedai. Net plaukų segtukai. Kažkas atėjo į namus ir viską išnešė. Ir tiek.

Neliko beveik nieko, kas ją primintų. Beveik jokių įrodymų, kad ji apskritai gyveno. Tik kelios nuotraukos, kurias radoau tėvo komodos viršutiniame stalčiuje. Paėmiau savo mėgstamiausią ir paslėpiau ją po pagalve. Bijoju, kad jei to nepadarysiu, ji taip pat greitai pradinga.

Kurį laiką tėtis dalindavosi istorijomis apie mamą. Pasakodavo, kaip ji troško, kad būčiau *laiminga*. Kad ji buvo *gera* ir *teisinga*. Tačiau pasakodamas šias istorijas apsiverkdavo, netrukus visai liovėsi apie ją kalbėti.

Iki šiol vienintelis reikšmingas prisiminimas apie mamą yra miglotas. Negaliu atskirti, kas yra tikra, o kas – laikui bėgant vaizduotės užpildytos spragos.

Mintyse matau ją stovinčią virtuvėje prie viryklės. Ji vilki kaštoninę suknelę su raštu, primenančiu taškelius ar smulkias gėlytes. Pamenu, kad jos plaukai buvo garbanoti ir vešlūs. Tėvas iš kitapus namo šaukia mane vardu, kuriuo tuomet mane pravardžiavo: *guerrerrita*. Bet mama purto galvą ir taria: „Neleisk jam vadinti tavęs kare – tu esi karalienė.“

Dažniausiai esu visiškai tikra, kad taip iš tikrųjų įvyko. Tačiau kartais atrodo, jog šie prisiminimai tebuvo sapnas.

Geriausiai prisimenu po jos likusią tuštumą. Namie tvyrojo jausmas, kad čia kažkada gyveno dar kažkas.

Bet dabar likome tik mudu su tėvu.

Pirmuosiuose aiškiuose prisiminimuose esu maža, bet susierzinusi. Mane erzina visi kitų mergaičių kamantinėjimai: „Kur tavo mama?“, „Kodėl tavo plaukai nuolat susivėlė?“ Mane erzina mokytojos reikalavimas kalbėti angliškai be tėvo

akcento pėdsakų. Erzina, kad per pertrauką man liepia žaisti ramiau, nors man rūpi tik bėgti lenktynių su kitais vaikais lauke arba rungtis, kas aukščiau pakils sūpynėmis.

Įtariau, kad bėda buvo ta, jog visada laimėdavau aš. Tačiau nė už ką negalėjau suprasti, kodėl vaikai *vengia* žaisti su manimi.

Visus tuos ankstyvuosius prisiminimus apie mėginimus susirasti draugų lydi sumišimo jausmas: *kažką darau ne taip, tik nežinau, ką*.

Pasibaigus pamokoms mokykloje, stebėdavau, kaip visi kiti vaikai sveikinasi su savo mamomis, atvykusiomis jų pasiimti. Mano klasės draugės pasakodavo mamoms, kaip praėjo jų diena, šiaušdavosi, mamoms spaudžiant jas į glėbį prie automobilio, šluostydavosi mamų bučinius nuo skruostų.

Galėčiau stebėti tai valandų valandas. Ką dar jos veikdavo su mamomis po pamokų? Ar valgydavo ledus? Ar eidavo pirkti gražių pieštukinių, kokias kai kurie vaikai turėjo? Iš kur jos gaudavo tuos plaukų lankelius?

Bendraklasėms išvažiavus namo, klusniai nužingsniuodavau per du kvartalus susitikti su tėvu viešuosiuose teniso kortuose.

Užaugau teniso korte. Po pamokų manęs laukdavo viešieji, o vasarą ir savaitgaliais – užmiesčio klubo aikštynai. Užaugau su teniso sijonu ir į arklio uodegą surištais plaukais. Užaugau sėdėdama pavėsyje prie šoninės linijos ir laukdama, kol tėvas baigs pamoką.

Jis šmėsteli virš tinklo. Jo padavimai visada buvo grakštūs, o smūgiai nuo žemės – glotnūs. Jo varžovas arba mokinyš šalia tėvo visada atrodydavo nerangiai. Mano tėvas visuomet kontroliavo aikštelę.

Prisimindama praeitį suprantu, kad didžiąją mano vaikystės dalį ji kamavo vienatvė ir įtampa. Jis buvo našlys, vienišas tėvas svetimoje šalyje ir neturėjo kuo pasikliauti. Dabar man akivaizdu, kad tėtis greičiausiai buvo taip įsitempęs, kad galėjo bet kurią akimirką palūžti.

Bet jei jo dienos buvo sunkios, o naktys – bemiegės, jis puikiai mokėjo nuo manęs nuslėpti savo nerimą. Laikas, praleistas su juo, buvo tarsi dovana, kurios kiti vaikai negaudavo. Kitaip nei jų, mano laikas buvo *tikslingas*; kartu su tėvu dirbome dėl to, kas *prasminga*. Kūriau planus, kaip tapti geriausia.

Kasdien po pamokų, kai tėvas pagaliau baigdavo mokamas pamokas, atsigręždavo ir pažvelgdavo į mane.

– *Vamos*, – paragindavo. – *Los fundamentos*.*

Tuomet pasiimdavau raketę ir stodavau šalia jo prie galinės linijos.

– Geimas, setas, mačas: kodėl taip vadiname? – klausdavo manęs.

– Kiekvieną kartą, kai žaidi, tai yra geimas. Kad laimėtum setą, reikia laimėti daugumą geimų. Tada turi laimėti daugiausia setų, kad laimėtum mačą, – deklamuodavau.

– Geime pirmas taškas yra...

– Penkiolika. Tada trisdešimt. Paskui keturiasdešimt. Po to laimi. Bet būtina laimėti dviem taškais.

– Kaip vadinama, kai rezultatas yra 40:40?

– Lygiosios. Jei yra lygiosios ir laimi pirmąjį dviejų taškų skirtumo tašką, gauni „daugiau“ arba „mažiau“, priklausomai nuo to, ar esi paduodančioji ar atmušančioji pusė.

– Taigi, kaip laimėsi?

– Jei esi paduodančioji pusė, kai lygiosios, reikia laimėti kitą tašką, kad laimėtum geimą. Norint laimėti setą, reikia

* Nagi, pagrindai (isp.).

laimėti šešis geimus, bet ir vėl reikia laimėti dviem taškais. Negali tiesiog laimėti seto 6:5.

- O kaip dėl mačo?
- Moterys žaidžia tris setus, vyrai – penkis.
- O nulinis rezultatas? Ką jis reiškia?
- Nieko nereiškia.
- Na, tiesiog reiškia nulį.
- Teisingai, jokių taškų. Nulis nieko nereiškia.

Teisingai atsakiusi į visus klausimus, sulaukdavau paplekšnojimo per petį. Tada trenirudavomės.

Yra daug trenerių, kurie vaikosi naujovių, bet mano tėvas nebuvo vienas jų. Jis tikėjo grožiu ir paprastumu – gali žaisti įprastai, bet geriau už visus kitus.

– Jei būčiau taip atsidavęs tinkamai formai, kaip tu, *hijita**, vis dar žaisčiau profesionalų tenisą.

Tai buvo vienas iš tų retų atvejų, kai jis man, kaip įtariau, melavo. Jau tada žinojau, kad ne tiek daug sportininkų profesionaliai žaidžia tenisą sulaukę trisdešimties.

– *Bueno, papá***, – atsakydavau, kai pradėdavome pratybas.

Visa mano vaikystė buvo pratybos. Pratybos po pratybų, pratybos po pratybų. Padavimai, smūgiai nuo žemės, kojų darbas, smūgiai iš oro. Padavimai, smūgiai nuo žemės, kojų darbas, smūgiai iš oro. Vėl ir vėl. Visą vasarą, po pamokų, kiekvieną savaitgalį. Tėtis ir aš. Visada kartu. Mūsų mažytė dviejų žmonių komanda. Besididžiuojantis treneris ir gabi mokinė.

Man patiko, kad kiekvienas žaidimo elementas buvo skirstomas į atliekamą *neteisingai* ir *teisingai*. Visada būdavo konkretus tikslas.

* Dukryte (isp.).

** Gerai, tėti (isp.).

– *De nuevo*^{*}, – paragindavo tėtis, man jau penkiasdešimtą kartą tą dieną bandant patobulinti plokščią padavimą. – Noriu, kad abi rankos kiltų vienu metu ir vienodu greičiu.

– *De nuevo*, – kartodavo jis, suaugęs vyras, pritūpęs taip žemai, kad būtume viename akių lygyje, kai ūgiu nesiekiau jam klubų. – Kai stovi suglaustomis kojomis, prieš kirtį turi pakelti toliau stovinčią koją.

– *De nuevo*, – šypsodamasis vėl paragindavo. – Pasilik šį sukinį antrajam padavimui, *hijita. ¿Entendido?*^{**}

Kol buvau penkerių, šešerių, septynerių, aštuonerių, kas-kart atsakydavau taip pat:

– *Sí, papá. Sí, papá. Sí, papá. Sí, papá.*

Laikui bėgant tėvas raginimą „*De nuevo*“ ėmė pajvairinti pagyrimu „*Excelente*“.

Kiekvieną dieną siekdavau tų „*excelente*“. Svajojau apie tą žodį. Naktį gulėdavau lovoje apsiklojusi animaciniais herojais išpieštais patalais, įsispoksojusi į įrėmintą Rodo Laverio nuotrauką spaudai, kurią išsimaldavau iš tėvo, ir mintyse analizuodavau savo formą.

Neilgai trukus mano smūgiai į žemę tapo stiprūs, smūgiai iš oro – staigūs, o padavimai – pribaigiantys. Buvau aštuonmetė, pajėgi paduoti nuo galinės linijos ir šimtą kartų iš eilės pataikyti į mažytį pieno pakuotės taikinį.

Žmonės, praeinantys pro kortus, manydavo nustebinsiantys mane pavadinę „mažąja Billie Jean King“, tarsi to negirdėčiau dešimtis kartų per dieną.

Netrukus tėvas pristatė strategijos idėją.

* Iš naujo (isp.).

** Supratai? (Isp.)

– Daugelis žaidėjų laimi geimus, kai atlieka paduodančiojo vaidmenį. *Decime por qué.**

– Nes padavimas yra vienintelis kartas, kai žaidėjas gali kontroliuoti kamuoliuką.

– *¿Y qué más?***

– Jei tinkamai paduodi, kontroliuoji padavimą ir atmušimą. Ir netgi pasikeitimą kirčiais.

– *Exacto.**** Tavo strategijos esmė – kontroliuoti geimą padavimais.

– *Bueno, entiendo.*****

– Tačiau dauguma tenisininkų visą savo energiją skiria padavimui. Jie taip tobulina savo padavimą ir pamiršta svarbiausią dalį.

– Atmušimą.

– *Exacto.* Tavo padavimas yra tavo gynyba, tačiau gali *laimėti* geimus gerai atmušdama. Jei laimėsi visus paduodamus geimus, o varžovė laimės visus savo geimus, kas laimės setą?

– Ta, kuri pirma įveiks priešininkės paduodamą geimą.

– *Exacto.* Jei įveiksi varžovės padavimą per vieną geimą – vos vieną – ir laimėsi visus savo padavimus, laimėsi setą.

– Taigi, turiu gerai paduoti ir gerai atmušti.

– Turi būti, kaip vadiname, viso korto žaidėja. Puikiai paduoti, smūgiuoti į skriejančią kamuoliuką, smūgiuoti į žemę ir atmušti. Gerai, pažaiskim.

Jis visada laimėdavo, diena po dienos. Bet aš ir toliau mėginau. Mačas po mačo, kiekvieną vakarą po pamokų, kartais du kartus savaitgaliais.

* Paaiškink man, kodėl (isp.).

** Kas dar? (Isp.)

*** Teisingai (isp.).

**** Gerai, suprantu (isp.).

Iki vienos debesuotos, sausos ir žvarbokos sausio popietės. Visa diena grasino tuo, ko Pietų Kalifornijos dangus žadėjo beveik niekada nenutiksiant.

Pirmajame sete mūsų rezultatas buvo lygus, kai du kartus iš eilės atmušiau padavimą dešininiu smūgiu įstrižai aikštelės – taip mikliai, kad tėvas nespėjo pribėgti atmušti.

Pirmą kartą, būdama tokia jauna, įveikiau jį per jo padavimo geimą.

– *¡Excelente!* – sušuko tėvas, iškėlęs rankas, ir atbėgo į mano aikštelės pusę. Pakėlęs į orą apsuko.

– Įveikiau! Pralaužiau!

– Taip, įveikei! Taip, nugalėjai!

Praėjus maždaug dviem minutėms po mano laimėto seto, dangus prasivėrė ir prapliupo lietus. Tėvas pridengė man galvą savo striuke ir pasileidome bėgti į automobilį.

Kai įlipome ir uždarėme dureles, pažvelgiau į jį. Jo veidas švytėjo, nors pats ir drebėjo nuo šalčio.

– *Excelente, pichoncita.* – Paėmęs suspaudė man ranką. – *Muy pero muy bien.**

Vis dar šypsodamasis jis pasuko užvedimo raktelį ir išvažiavo iš stovėjimo aikštelės.

Nuo tos akimirkos užsibrėžiau tikslą kasdien bent kartą per dieną įveikti jo paduodamą geimą, nors vis dar negalėjau jo nugalėti per mačą. Ir man pavyko.

Po kiekvienos treniruotės su tėvu važiuodavome namo, man ant kelių gulėdavo du maišeliai su šiltu maistu iš klubo restorano. Pakeliui stebėdavau didžiulius namus.

Tėvas pastatydavo automobilį ir, prieš mums išlipant, sakydavo:

* Nuostabu, balandėle. Labai, labai gerai (isp.).

– Šiandien gerai sekėsi. O ką rytoj padarysim geriau?

Paduodavau jam sąrašą, kurį rašydavau visą dieną.

– Greičiau bėgsiu, – sakydavau. – Ir laikysiu riešą nuleistą.

Arba:

– Įsitikinsiu, kad prieš trumpą smūgį į lekiantį kamuoliuką neatsitraukčiau per daug.

Kiekvieną vakarą jis pridurdavo dar vieną dalyką, apie kurį buvau nepagalvojusi.

– Ir stebėk kamuoliuką, o ne savo raketę. Sek savo dešininį smūgį į žemę.

Kiekvieną vakarą linksėdavau. *Žinoma. Kaip galėčiau pamiršti?*

Paskui eidavome į vidų ir drauge valgydavome vakarienę prie televizoriaus. Dažniausiai žiūrėdavome tik vakaro žinias, bet labai laukdavau tų retų vakarų, kai jis įjungdavo „Liusės šou“. Tėvas įsitaisydavo atlošiamame krėslė, aš – ant sofos, abu su maisto padėklais ant kelių. Jis taip gardžiai juokdavosi. Aš irgi kvatodavau.

Vėliau, kai išsivalydavau dantis ir apsilikdavau pižamą, tėvas pabučiuodavo mane į kaktą ir sakydavo:

– Labos nakties, mano Achile, didžiausias kary, kokį kada nors matė teniso pasaulis.

Užgesus šviesai, kišdavau ranką po pagalvę ir ieškodavau mamos nuotraukos, kurią nugvelbiau iš tėvo komodos.

Joje mano mama guli hamake mūsų kieme – laiko mane ir šypsoi į kamerą. Virš mūsų keroja apelsinmedis. Aš miegu ant jos rankų, jos smakras remiasi į mano galvą, ranka uždėta ant mano nugaros. Mamos plaukai ilgi ir banguoti. Pirštu perbraukdavau nuotrauką, jos suknelę nuo pečių iki kojų.

Palaikydavau fotografiją prie krūtinės, paskui paslėpdavau ją po pagalvę ir miegodavau.

Vieną vakarą, kai buvau maždaug aštuonerių, pasigedau nuotraukos – ji pradingo.

Numečiau pagalvę ant žemės. Nušokusi nuo lovos, pakėliau čiužinį. Kaip galėjau prarasti tokį svarbų daiktą? Ėmiau šaukti, skruostais riedėjo ašaros.

Išjęs tėvas rado mane sėdinčią sujauktame kambaryje išraudusiu veidu, drėgnomis akimis. Jis ramiai padėjo čiužinį ant lovos rėmo ir paėmė mane į glėbį.

– *Pichoncita. No te preocupés.** Nuotrauka saugi. Padėjau ją atgal į komodą. Laikas liautis žiūrėjus į ją kiekvieną vakarą.

– *Pero*** noriu žiūrėti į ją kiekvieną vakarą.

Tėvas papurtė galvą ir stipriai mane apkabino.

– *Cariño****, išmesk iš galvos. Ši našta tau per sunki, kad galėtum ją pakelti.

* Balandėle, nesirūpink (isp.).

** Tačiau (isp.).

*** Brangioji (isp.).

Sudomino? Pirkite knygą
KERĖ SOTO SUGRIŽTA
ir mėgaukitės istorija iki pabaigos.

„Šiame pasaulyje išskirtinėms moterims tenka sėdėti ir laukti vidutiniokų vyrų.“

Nusprendusi baigti tenisininkės karjerą, Kerė Soto yra geriausia žaidėja, kokią tik yra matęs pasaulis. Ji paaukojo beveik viską, kad taptų geriausia. Jos tėvas Chavjeras, buvęs čempionas, Kerę treniravo nuo dvejų. Praėjus šešeriems metams po pasitraukimo iš profesionaliojo sporto, Kerė sėdi 1994-ųjų JAV teniso atvirojo čempionato finalo žiūrovų tribūnoje ir stebi, kaip iš jos rekordą atima Nikė Čan.

Trisdešimt septynerių Kerė priima svarbų sprendimą sugrįžti į sportą ir treniruotis su tėvu, kad atkovotų savo rekordą. Net jei sporto žiniasklaida niekada jos nemėgo ir vadino Kovos Kirviu. Net jei jos kūnas nebe toks vikrus ir greitas, koks buvo anksčiau. Ir net jei teks užgniaužti savo išdidumą ir treniruotis su vyru, kuriam kadaise beveik atvėrė širdį, – Boviū Hantliu. Šis, kaip ir ji, turi savo ambicijų ir siekių, kaip užbaigti sportininko karjerą.

*Jausmingas romanas apie ypatingą mylinčio
tėvo ir užsispyrusios dukros ryšį.*

Time

*Net ir sportui abejingus skaitytojus Reid priverčia pajusti
teniso mačo jaudulį, alsuojantį iš knygos puslapių...
Įtraukiantis žvilgsnis į moterų ambicijas.*

Kirkus Reviews

2022 metų
**Goodreads
CHOICE**

**istorinės
grožinės
literatūros
apdovanojimas**